

Kampvuorgesprek bij Arkin (Mentrum) smaakt naar meer

Geplaatst op 16 juli 2021



“We moeten kampvuorgesprekken blijven voeren met elkaar” – bestuurder

Het is een diverse groep mensen die vanuit heel verschillende achtergronden/rollen – van cliënt tot bestuurder – betrokken zijn bij zorgorganisatie Mentrum

(Arkin). “Wat mij raakt is dat iedereen los van zijn rol altijd een eigen unieke motivatie heeft. Dat hoor en voel je nu en dat motiveert. In je normale werk ben je je daar voor het grootste deel niet bewust van en da’s eigenlijk jammer. Want daar zit een groot potentieel van onbenutte energie.” Een impressie van het tweede kampvuorgesprek in de landelijke beweging Radicale vernieuwing langdurige ggz.

“Je zit eigenlijk vast in je rol,” vervolgt een van de aanwezige psychiaters die ook manager behandelen zaken is. “Leuke van zo’n kampvuorgesprek is dat je dus ook kijkt naar wat er onderliggend aan die rol leeft in iemand aan interne drive. Dat zou je dan ook buiten dit gesprek zoveel mogelijk moeten nastreven, of meer dan dat ik nu doe.”

Stap voor stap

“Het heeft niet meteen iets tastbaars dit open gesprek – mijn blauwe kant denkt meteen: waar is de planning en het spreadsheet? Maar je merkt dat het juist die kleine initiatieven, vaak op individueel niveau zijn die leiden tot grote veranderingen.” Dat vertelt een directeur bedrijfsvoering, die aangeeft dat hij blij is dat hij toch de drie uur in zijn agenda vrijgemaakt heeft voor dit kampvuorgesprek dat eind juni plaatsvindt.

Een verpleegkundige reageert: “Grappig, dat heb ik ook bij dit soort dingen: waar gaan we nou naartoe werken, wat is het resultaat? Maar bij mijn cliënten heb ik dat helemaal niet. En ben ik veel sneller tevreden met kleine stapjes. Dus ik zit me nu af te vragen waarom ik dat hier dan wel verwacht. Ga ik eens over

nadenken, is dat wel nodig?”

Haar collega: “We zouden onszelf meer die kans moeten gunnen, om eens rustig naar dingen te kijken, dingen te onderzoeken. En de kleine successen ook meer samen vieren. Dan hou je dat vuur ook aan.”

Kampvuurgesprekken Radicale vernieuwing langdurige ggz

Dit is de tweede bijeenkomst in een serie van uitwisselingsgesprekken in deze landelijke vernieuwingsbeweging. Bij elke [deelnemende zorgorganisatie](#) wordt zo'n 'kampvuurgesprek' georganiseerd. Om het vuur van vernieuwing (verder) op gang te brengen. [Lees hier meer](#) over Radicale vernieuwing langdurige ggz.

Van je menselijke, ook kwetsbare kant

Een ervaringsdeskundige die ook professioneel begeleider is vertelt: “Het maakt je kwetsbaar als je je eigen mens-zijn inbrengt in je werk. Daar moet ook ruimte voor zijn in de organisatie.” Waarop de verpleegkundige reageert: “Maar dat kan wel zorgen voor die verbinding waar we allemaal naar zoeken.” Een andere collega vraagt zich dan ook af: “Misschien moet het wel niet alleen mogen, maar moet het normaal zijn? En kan het aangemoedigd worden dat je ook met je eigen kwetsbaarheid in contact kunt zijn, juist omdat je met kwetsbare mensen werkt?”

De ervaringsdeskundige/professioneel begeleider probeert altijd die rollen te combineren. “Soms ben ik wat meer begeleider, soms gooi ik wat meer mijn ervaring erin. Dat is wel een ‘fingerspitze-gevoel’.”

Tijdens haar stage-tijd dacht de verpleegkundige: “Het is hier in de ggz best een strakke bedoening. Toch heel anders dan hoe we dat nu inmiddels doen. Toen dacht ik al: dit moet toch anders kunnen! Het is mooi om te zien dat er steeds meer ruimte komt voor het werken met ervaringsdeskundigen, ook bij ons op de afdeling. In het begin vonden we dat nog wel spannend maar je merkt dat het zoveel meer toevoegt. De menselijke kant. Het besef dat het ons allemaal kan overkomen. Ook laat het zien; er is zoveel mogelijk ook als je leeft met een beperking. Ik had van tevoren niet kunnen bedenken dat dat zo'n meerwaarde met zich mee kon brengen.”

Goede relatie? Meer voor elkaar

“Ik vind het heel belangrijk om meer op de relatie te zitten.” Vervolgt ze. “Ik merk dat je vaak veel meer voor elkaar krijgt samen met de cliënt als de relatie goed is. En ik vind het heel leuk om daar de tijd voor te nemen en denk dat we als afdeling ook heel makkelijk kunnen opschalen en afschalen als dat nodig is, dus dat je echt met de cliënt meebeweegt. Dat geeft mij heel veel energie. Kleine stapjes nemen en daar resultaat uit zien, daar kan ik ook heel tevreden mee zijn – ik denk dat je nooit uitbehandeld bent. Dus ik vind het ook heel leuk en interessant om hier bij te mogen zijn.”

Een aanwezige psycholoog vertelt dat zij er energie van krijgt “als patiënten bij Mentrum het gevoel hebben: ik ben op mijn plek, het is niet thuis, maar wel een plek waar ik me veilig voel. Waar ik gehoord wordt, gezien en met respect behandeld wordt. Waar er geluisterd wordt naar mijn verhaal en waar ik mag

zijn wie ik ben.”

Dat dat nog niet altijd gemakkelijk is blijkt al wel uit dat de ervaringsdeskundige zegt: “Ook al heb ik eigen ervaring in de ggz, soms is het ook nog moeilijk om je in te leven in wat anderen meemaken.”



Potentie

Binnen Mentrum wordt dan ook aan allerlei initiatieven gewerkt, om de waarde(n) van mensen die zorg nodig hebben, hun naasten en medewerkers het uitgangspunt te kunnen laten zijn van het werken en leven. Tijdens het kampvuorgesprek komen vele voorbeelden voorbij. Tegelijkertijd is er ook de behoefte om verder buiten gebaande kaders te kunnen denken en doen.

Is er iets nodig in de organisatie om elkaar soms de rust en tijd te gunnen om elkaar te zien voorbij elkaars rollen, doelen en taken? En er nog een andere energie vrij kan komen? In het gesprek wordt duidelijk dat de open blik van mensen onderling veel creativiteit los maakt. Die ook maakt dat dilemma's op frisse manieren bekeken worden en dat er spontaan nieuwe mogelijkheden op tafel komen.

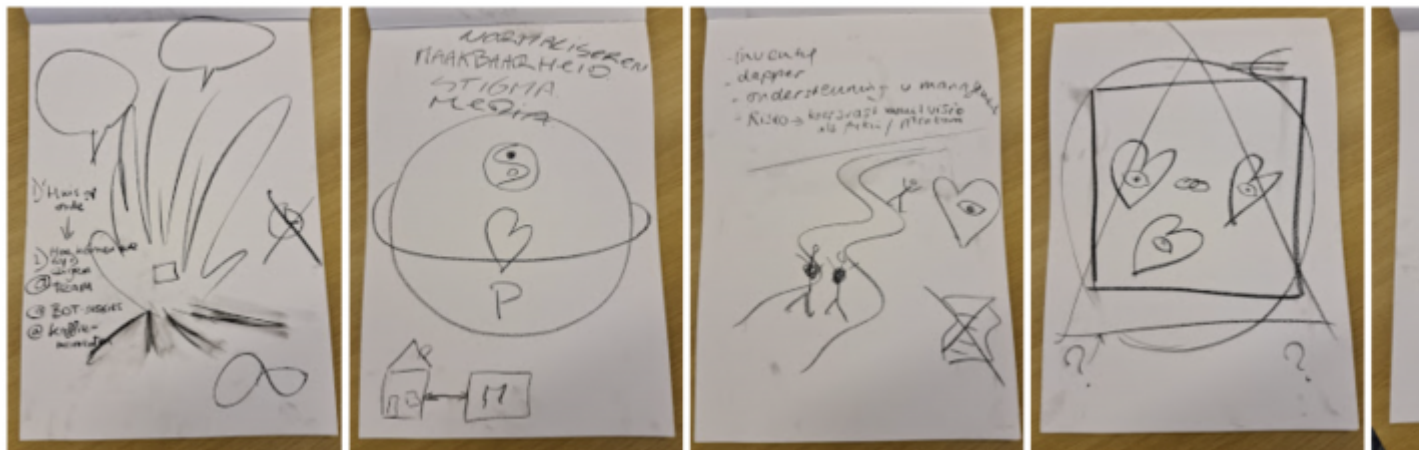
Voorbij eenzijdige focus op rollen, geld en risico's

Na die vraag komt ook op tafel dat professionele distantie lange tijd benadrukt is, ook in opleidingen. En we hebben te maken met een onderliggende angst voor 'Amerikaanse taferelen': het gevoel dat voor je het iets mis gaat en jij risico loopt dat je als schuldige aangewezen wordt. Iets dat er ook aan bijdraagt dat professionals zich gehinderd voelen om zich kwetsbaar op te stellen. Aangegeven wordt dat het systeem waar we in werken – ook in hoe we dingen moeten verantwoorden – gericht is op de 0,0001 % fraude die daadwerkelijk plaats vindt. Iets dat ook leidt tot schijnveiligheid en waardoor we in een systeem zitten dat tot heel veel werk leidt om te verantwoorden wat we doen. Deelname in de landelijke vernieuwingsbeweging die als motto heeft: 'van regels naar relaties', kan hier mogelijk iets in betekenen denken de deelnemers.

In de ggz zien we ook dat een economische kijk dominant is. Maar is dat het enige dat er is, is dat echt nodig en volgens wie dan? Als voorbeeld wordt genoemd dat een cliënt een dag extra dagbesteding wilde, maar dat dat niet kon omdat daar geen geld voor beschikbaar was. Waarop wordt aangegeven dat het mooie van Radicale vernieuwing langdurige ggz is dat ook zorgkantoren, VWS en de inspectie aangesloten zijn. "Maak 'm maar concreet aan de hand van een casus en bespreek het met hen," wordt aangegeven. Deelnemer GGZ Friesland ging onlangs op basis van een vraag in gesprek met VWS en een andere deelnemer uit de vernieuwingsbeweging om mogelijkheden te verkennen ([lees hier het verslag](https://www.rvggz.nl/praat-mee/kampvuorgesprek-bij-arkin-mentrum-smaakt-naar-meer/) over die vraag: wie mag somatische zorg leveren bij beschermd wonen?).

Vervolg

Al met al mooie dingen waar Mentrum aan werkt en mee verder kan. Er wordt nu verkend hoe deelname aan de vernieuwingsbeweging vorm en inhoud kan gaan krijgen. Misschien wel via het ondersteunen van de 'open blik' zoals die tijdens het kampvuorgesprek ontstond, opperen deelnemers aan het einde van het gesprek. De open blik op mogelijkheden, om wat goed gaat te versterken, verbinden en dilemma's met creativiteit tegemoet te kunnen blijven treden.



Met houtskool aan het einde van het kampvuur maken deelnemers schetsen van de dingen die hen het meest bijblijven

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vernieuwing bij deelnemers](#), [Opstart vernieuwings-beweging](#)

Trefwoorden: [kampvuurgesprekken](#), [mentrum \(arkin\)](#)